

Onderwerp Criteria voor vormgeving evaluatie hulp aan kinderen in de maatschappelijke opvang en vrouwenopvang	
Nummer	2020/284975
Portefeuillehouder	Botter, J.
Programma/beleidsveld	1.2 Sociale basis
Afdeling	JOS
Auteur	Bekker, M.C.
Telefoonnummer	023-5113432
Email	mbekker@haarlem.nl
Kernboodschap	Bij de bespreking van het verbetervoorstel hulp aan kinderen in de maatschappelijke opvang en vrouwenopvang in de commissie Samenleving op 29 augustus 2019, heeft wethouder Botter toegezegd met criteria te komen voor het vormgeven van de evaluatie van eind 2020. Dit was naar aanleiding van bespreking van het verbetervoorstel hulp aan kinderen in de maatschappelijke opvang en vrouwenopvang, waarin het voorstel stond opgenomen om eind 2020 een evaluatief gesprek per opvanglocatie te laten plaatsvinden om te bekijken hoe het nu gaat met de hulp aan kinderen daar. Deze nota informeert u over de met de aanbieders gemaakte afspraken over het monitoren van hulp aan kinderen en het verdiepende gesprek hierover.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt de informatienota ter kennisname naar de commissie Samenleving.
Relevante eerdere besluiten	- Verbetervoorstel hulp aan kinderen in de maatschappelijke opvang en vrouwenopvang (2019/318646), zoals besproken in de commissie Samenleving, d.d. 29 augustus 2019.
Besluit College d.d. (wordt ingevuld door BC)	1. het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,

Inleiding

Voormalig raadslid Anne Sterenberg (VVD) en raadslid Pascal Spijkerman (D66) hebben in 2018 een initiatiefvoorstel ingediend om verbetering van de hulp en ondersteuning aan kinderen in de maatschappelijke opvang en vrouwenopvang te bewerkstelligen.

In 2019 is daarop het verbetervoorstel hulp aan kinderen in de maatschappelijke opvang en vrouwenopvang opgesteld met daarin de stand van zaken in de opvanglocaties op dat moment en de verbeteringen die al waren ingezet. En ook punten die aandacht vroegen om hulp en ondersteuning aan de kinderen in opvang structureel te verbeteren erin.

Bij de bespreking van het verbetervoorstel in de commissie Samenleving op 29 augustus 2019, heeft wethouder Botter toegezegd met criteria te komen voor het vormgeven van de evaluatie van eind 2020. Dit was naar aanleiding van bespreking van het verbetervoorstel hulp aan kinderen in de maatschappelijke opvang en vrouwenopvang, waarin het voorstel stond opgenomen om eind 2020 een evaluatief gesprek per opvanglocatie te laten plaatsvinden om te bekijken hoe het nu gaat met de hulp aan kinderen daar.

De afgelopen periode is met HVO Querido (Velserpoort), Blijfgroep (Vrouwenopvang Haarlem) en RIBW K/AM (MO Haarlemmermeer) besproken welke informatie bijdraagt aan het inzichtelijk maken van de hulp aan kinderen in de maatschappelijke opvang. Deze nota informeert u over de met de aanbieders gemaakte afspraken over het monitoren van hulp aan kinderen en het verdiepende gesprek hierover.

2. Kernboodschap

Er is afgesproken dat de drie organisaties begin 2021 onderstaande algemene kwantitatieve gegevens leveren aan de gemeente Haarlem. Ook zijn onderstaande indicatoren afgesproken, welke door hen zullen worden bijgehouden per 1 mei 2020. Beide zijn niet te uitgebreid gemaakt om de registratiedruk zo laag mogelijk te houden en zoveel mogelijk aan te sluiten bij wat de organisaties zelf al registreren.

Algemene kwantitatieve informatie

1. Het aantal kinderen dat in het lopende jaar in de maatschappelijke opvang of vrouwenopvang wonen/woonde.
2. De leeftijden van onder 1 genoemde kinderen (gebundeld in grafiek of tabel).
3. Het percentage van deze kinderen dat naar school gaat.

Kwantitatieve indicatoren

1. Het percentage kinderen dat gesproken is binnen een maand na binnenkomst in de opvanglocatie.
2. Het percentage kinderen waarbij het CJG, SWT en/of MeerTeam betrokken is.
3. Het percentage kinderen dat vanuit de opvanglocatie is toegeleid naar ondersteuning en/of hulp, tijdens het verblijf in de opvanglocatie.

Inhoud evaluatief gesprek per opvanglocatie

Verder is afgesproken dat eind 2020 een evaluatief gesprek per instelling plaatsvindt. Tijdens deze gesprekken wordt besproken:

- De kwantitatieve indicatoren. Wat is het verhaal erachter?
- De stand van zaken van hulp aan kinderen in de opvanglocatie. Dit gebeurt aan de hand van de ingrediënten voor goede hulp aan kinderen in de maatschappelijke opvang en vrouwenopvang, zoals in het initiatiefvoorstel hulp aan kinderen in de maatschappelijke opvang en vrouwenopvang is opgenomen.
- De stand van zaken met betrekking tot de aanbevelingen uit het verbetervoorstel hulp aan kinderen in de maatschappelijke opvang en vrouwenopvang.

De ingrediënten voor goede hulp aan kinderen in de maatschappelijke opvang en vrouwenopvang zijn:

1. *Vanzelfsprekendheid van hulpverlening;*
2. *Ondersteunende aard van hulpverlening;*
3. *Hulpverlening op opvanglocatie geboden;*
4. *Inzet van een beperkt aantal 'gezichten'; expertise op het gebied van trauma, hechting en geweld;*
5. *Niet wachten op kindsignalen;*
6. *Het onderkennen van de grenzen van het eigen aanbod en doorverwijzen naar breder aanbod waar nodig/wenselijk.*

De in het verbetervoorstel opgenomen aanbevelingen zijn:

1. Introduceer in alle opvanglocaties (meer) het werken met gedragen plannen van de mensen/cliënten zelf waarbij betrokken worden gevraagd om mee te denken. Dit zijn niet alleen mensen uit de sociale omgeving van het gezin, maar ook mensen die wakker liggen van de situatie. De buurvrouw die overlast ervaart of de moeder van een vriendinnetje die ziet dat er iets niet klopt. Er ontstaat een andere kring, met andere oplossingen. Mensen blijven zo eigenaar van hun eigen situatie, in welke omstandigheden zij zich ook bevinden. Onderdeel van het gedragen plan van de mensen zelf is ook de inzet van hulpverlening en de rolverdeling die nodig is om de situatie voor het gezin te verbeteren. Voor de Velsperpoort en de vrouwenopvang is dit al meer een vanzelfsprekendheid omdat het CJG en het SWT daar al direct een rol hebben. Het SWT en het CJG kunnen regie-ondersteuning¹ bieden ter bevordering van en in aanvulling op de regie van een persoon of huishouden in die specifieke situatie op basis van een door alle betrokkenen gedragen plan. Om de medewerkers van de opvanglocaties die nog niet getraind zijn in het werken met gedragen plannen te trainen, zullen de uitvoerende organisaties hiertoe worden aangespoord tijdens de accountgesprekken. In de tarieven is een opleidingsbudget opgenomen waarvan gebruik kan worden gemaakt.
2. Zet in de maatschappelijke opvang Haarlemmermeer meer in op specifieke aandacht voor de kinderen. De aandacht voor de gezinnen in deze maatschappelijke opvang is gericht op het

gezin als geheel, terwijl de kinderen specifiek aandacht behoeven. Dit om zo bijvoorbeeld ook intergenerationele problematiek te stoppen. Het is wenselijk dat begeleiding kan worden geboden op de opvanglocatie, specifiek voor de kinderen. Om begeleiding van de kinderen in de maatschappelijke opvang Haarlemmermeer beter te borgen, wordt de komende periode gemonitord hoe de huidige inzet werkt en wordt onderzocht hoe dit verbeterd kan worden, binnen het bestaande budget.

Om de gesprekken te structureren aan de hand van de ingrediënten, zijn de volgende verdiepende vragen geformuleerd. Deze komen in ieder geval aan bod zodat enige vergelijking per locatie mogelijk is.

Vanzelfsprekendheid van hulpverlening en niet wachten op kindsignalen;

1. In hoeverre is de hulpverlening aan kinderen (inmiddels) vanzelfsprekend?
2. Krijgen alle kinderen een intakegesprek?
3. Welke hulpverlening vindt binnen de opvanglocatie plaats?
4. Zijn er verbeterpunten?
5. Is er altijd een wijkteam (CJG, SWT of MeerTeam) betrokken?
6. Hoe loopt de samenwerking met deze wijkteams?

Ondersteunende aard van hulpverlening;

7. Ervaren de professionals, werkzaam binnen de opvanglocatie, verbetering bij de kinderen in de opvang door de geboden begeleiding of ingezette hulp?
8. Zijn er verbeterpunten?

Hulpverlening op opvanglocatie geboden;

9. Wat is er sinds het verbetervoorstel veranderd?
10. Hoe is de situatie nu? Wat voor hulpverlening vindt er in de opvanglocatie plaats en waarvoor moeten gezinnen naar buiten?
11. Hoe is actief gewerkt aan verlaging van drempel voor het accepteren van hulpverlening?
12. Zijn ketenpartners bereid om op locatie te komen?
13. Zijn er verbeterpunten?

Inzet van een beperkt aantal 'gezichten'; expertise op het gebied van trauma, hechting en geweld;

14. Zijn er personeelswisselingen geweest die de kinderen 'raken'?
15. Is er voldoende expertise op het gebied van trauma, hechting en geweld aanwezig?
16. Wordt hulp bij trauma ingezet en hoeveel tijd zat er tussen het signaal en inzet van hulp?
17. Met welke organisaties is vanuit de locaties het meeste contact?
18. Zijn er verbeterpunten?

Het onderkennen van de grenzen van het eigen aanbod en doorverwijzen naar breder aanbod waar nodig/wenselijk.

19. Wat doe je wel en wat doe je niet in de begeleiding van kinderen?
20. Hoe merk je dat er meer nodig is dan jouw functie kan bieden?

3. Consequenties

De algemene informatie, indicatoren en het verdiepende gesprek geven inzicht in de stand van zaken, de verbeteringen die zijn doorgevoerd en welke verbeteringen nog mogelijk zijn

De verbetering in hulp aan kinderen binnen de opvanglocaties wordt doorgaand verbeterd. Binnen de organisaties van de opvanglocaties is hier aandacht voor en ook in de (voortgangs)gesprekken met de gemeente en ketenpartners. Voorgestelde aanpak zorgt ervoor dat de urgentie om de hulp aan kinderen zo optimaal mogelijk in te richten blijft bestaan.

4. Vervolg

HVO Querido, Blijfgroep en RIBW K/AM leveren voor 1 juni 2021 de algemene kwantitatieve gegevens en indicatoren (over 1 mei 2020 t/m 30 april 2021) aan bij de gemeente. In juni/juli 2021 vinden de verdiepende gesprekken op de opvanglocaties plaats met de betrokken organisaties. Hierbij worden ook het CJG Kennemerland, het Sociaal Wijkteam en het MeerTeam (bij MO Haarlemmermeer) uitgenodigd. De opgehaalde informatie en gemaakte afspraken worden samengevoegd in een verslag. Na toestemming van betrokkenen, wordt deze ter informatie gedeeld met de commissie Samenleving.

Overige specifieke inzet om de hulp aan kinderen in de opvanglocaties te verbeteren

Andere punten die ter sprake kwamen bij de bespreking van het verbetervoorstel in 2019 waren de wensen om iets leuks te organiseren voor de kinderen in de opvang en daarnaast hen de normale gezinservaring te geven en de mogelijkheid van de inzet van een buddy om de kinderen te ondersteunen.

De gemeente is een samenwerking aangegaan met twee initiatieven die kunnen bijdragen aan deze wens: Stichting Buurtgezinnen en Vitalis.

Buurtgezinnen staat voor de vroegtijdige ondersteuning van overbelaste gezinnen door een steungezin. Sinds januari 2020 is een coördinator aangesteld voor Haarlem (en Zandvoort) die in het eerste jaar in ieder geval 10 koppelingen zal maken. De coördinator gaat met de organisaties die de opvang organiseren in gesprek om te onderzoeken of samenwerking mogelijk is. Voor meer informatie over de inzet van Buurtgezinnen, zie bijlage. Het gaat hierbij in eerste instantie om een proeftuin in 2020-2021.

Vitalis is een stichting die kinderen tussen de 5 en 18 jaar koppelt aan een jongeren die zich inzetten als vrijwilliger. Samen trekken ze wekelijks een paar uren er samen op uit en ondernemen ze gezellige activiteiten (www.vitalismaatjes.nl).

5. Bijlagen

1. Verbetervoorstel hulp aan kinderen in de maatschappelijke opvang en vrouwenopvang
2. Activiteitenplan Buurtgezinnen proeftuin Haarlem 2020-2021